

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2105/2023
31.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... код ..., кога заступа Зоран Величковић, адвокат из ..., против туженог Привредног друштва за производњу и промет пекарских производа „Житопек“ а.д. Ниш, кога заступа Јасна Павловић, адвокат из ..., ради отказа уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3650/2022 од 31.01.2023. године, у седници одржаној 31.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против става првог и става четвртог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3650/2022 од 31.01.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 603/21 од 24.02.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 09.06.2015. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду 01.09.2014. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа у виду изгубљене зараде у периоду од 01.09.2018. до 30.04.2021. године исплати износ од 1.033.965,69 динара и то у доспелим месечним износима са законском затезном каматом ближе означеном у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и распореди на одговарајуће радно место у складу са његовом стручном спремом, стеченим знањем и искуством, а све у року од осам дана од пријема пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијен је компензациони приговор туженог у износу од 45.470,84 динара као неоснован. Ставом петим изреке, обавезан је тужени тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати укупно 292.970,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3650/2022 од 31.01.2023. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Основног суда у Нишу П1 603/21 од

24.02.2022. године у ставу првом и другом изреке, а жалба туженог одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу четвртом изреке тако што је усвојен противтужбени захтев туженог у износу од 45.470,84 динара са законском затезном каматом од 09.06.2015. до 11.05.2021. године. Ставом трећим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу трећем изреке којом је одлучено да се тужилац врати на рад и распореди на одговарајуће радно место у складу са његовом стручном спремом, стеченим знањем и радним искуством. Ставом четвртим изреке, преиначена је пресуда у ставу петом изреке тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 309.470,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади сразмерне трошкове другостепеног поступка у износу од 38.235,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, побијајући став први и четврти изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је доставио одговор на ревизију, захтевајући трошкове ревизијског поступка.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) Врховни суд је утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је учињена нека друга битна повреда ЗПП на коју се у ревизији туженог указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог почев од 1985. до 30.08.2014. године. Обављао је послове ... . Решењем туженог од 28.11.2014. године тужиоцу је отказан уговор о раду због смањеног обима посла и истом је исплаћена отпремнина у износу од 389.013,06 динара. Тужилац је пред Основним судом у Нишу поднео тужбу за поништај решења од 28.11.2014. године за накнаду штете на име изгубљених зарада и штете у висини од 18 зарада. У међувремену, решењем Министарства за рад и запошљавање и борачка и социјална питања РС, Инспектората за рад, Одељење инспекције рада у Нишу за Нишавски округ број ...-...-...-.../...-.. од 30.01.2015. године одложено је извршење решења о престанку радног односа од 28.11.2014. године те је тужени сходно овом решењу решењем број ... од 01.06.2017. године поступио по налогу инспекције рада и тужиоца вратио на рад на пословима ... на којима је радио и пре отказа уговора о раду. Пресудом Основног суда у Нишу П1 2923/16 од 24.01.2019. године усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено решење о отказу уговора о раду од 28.11.2014. године и обавезан тужени да тужиоцу на име штете због престанка радног односа у виду изгубљених зарада за период од 01.12.2014. до 31.08.2018. године исплати одређене износе као и да му исплати 18 месечних зарада на име штете у висини укупној од 479.334,41 динар док је за већи износ од досуђеног захтев одбијен. Међутим, пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1351/19 од 13.02.2020. године, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом изреке али је иста укинута у ставу другом и трећем изреке и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. У поновном поступку Основни суд у Нишу је пресудом П1 641/20 од 24.12.2020. године усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао туженог да му на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа у виду

изгубљене зараде за период од 02.12.2014. до 31.08.2018. године исплати одређене новчане износе по месецима ближе назначене у пресуди а и обавезан је тужени да тужиоцу на име штете исплати шест зарада плус износ од 159.778,13 динара док је у преосталом делу захтев одбијен. Наведена пресуда Основног суда у Нишу П1 641/20 је постала правноснажна 10.02.2021. године. Тужени је тужиоцу након враћања на рад по налогу инспекције од 30.01.2015. године, решењем број ... од 09.06.2015. године поново отказао уговор о раду и тужиоцу је поново престао радни однос са даном 10.06.2015. године. У образложењу решења је наведено да радни однос тужиоцу престаје услед економских и организационих промена – престала је потреба за обављањем послова које је запослени обављао услед смањења обима посла. Тужиоцу је од стране туженог исплаћена разлика отпремнине у износу од 45.470,84 динара.

При овако утврђеном чињеничном стању, нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев тужиоца у погледу поништаја решења о отказу и исплати накнаде штете због незаконитог отказа уговора о раду основан. Решењем инспекције тужилац је по првом решењу туженог враћен на посао након тога му је поново отказан уговор о раду. Међутим, није било могуће по истом основу отказати уговор о раду и два пута донети решење о отказу истог. Висина потраживања утврђена је путем вештака финансијске струке. Разлози које је тужени навео у погледу отказа у раду огледају се у томе што је смањен број извршилаца са 10 на 9. Нижестепени судови закључују да поступак није спроведен у складу са законом, јер није спроведено бодовање запослених на истом радном месту (у конкуренцији са преосталих девет извршилаца на пословима ...). То значи да побијано решење не садржи образложење на основу којих доказа је утврђено чињенично стање што решење о отказу чини незаконитим. Из тога произлази да је тужиоцу незаконито престао радни однос. Стога је то решење ништаво и не може производити правно дејство.

Другостепени суд је прихватио правну аргументацију првостепеног суда и потврдио првостепену пресуду у делу којом је поништено решење о отказу и део захтева у коме је обавезан тужени да плати тужиоцу накнаду штете због незаконитог отказа уговора о раду. Потврдио је првостепену пресуду и у погледу уплате доприноса на досуђене износе због неостварене зараде за тражени период.

По оцени Врховног суда, правилно је поступио другостепени суд када је потврдио првостепену пресуду у ставу првом и другом изреке првостепеног суда. Правилан је закључак другостепеног суда да је тужиоцу исти уговор отказан два пута што решење о отказу од 01.09.2014. године чини ништавим и исто не може производити правно дејство. Правилно је закључено да решење о отказу уговора о раду не садржи адекватне разлоге које би оправдале доношење таквог решења јер поступак није спроведен у складу са законом, није извршено бодовање запослених на истом радном месту на коме је тужилац радио са осталих девет извршилаца. Осим тога, тужени је поступајући по решењу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Инспектората за рад – Одељење инспекције у Нишу од 30.01.2015. године којим је одложено извршење решења туженог од 28.11.2014. године везано за отказ уговора о раду тужиоцу констатовао да поступа по том решењу до доношења правноснажне одлуке суда. Одлука суда у вези поништаја решења о престанку радног односа од 28.11.2014. године донета је 24.01.2019. године па сходно томе, тужени није поступио законито доношењем 01.09.2018. године новог решења о отказу уговора о

раду тужиоцу као запосленом. Период исплате изгубљене зараде је од 01.09.2018. до 03.04.2021. године и није обухваћен пресудом првостепеног суда П1 641/20 од 24.12.2020. године која је постала правноснажна 10.02.2021. године. Стога се не може прихватити навод из ревизије туженог да је на овакав начин тужилац за исти период остваривао две накнаде штете јер се штета због изгубљене зараде које тужилац потражује односи на различите периоде. Неприхватљиви су и наводи из ревизије туженог да је тужилац на овакав начин злоупотребио права из члана 191. Закона о раду јер је тужилац сходно законским прописима поднео захтев ради остваривања својих права. Стога остваривање права које је законом омогућио не може бити подведено под злоупотребу права.

Неосновани су и ревизијски наводи туженог у погледу трошкова поступка јер су исти правилно обрачунати и досуђени.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право.

На основу члана 414. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Трошкови ревизијског поступка тужиоцу нису били потребни у смислу одредбе члана 154. став 1. ЗПП.

На основу примене члана 165. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић